

Merhaba
Gazetesinin
okurlarına
armağandır.
Çarşamba
günleri
yayımlanır.

AKADEMİK

Sayfalar

Cilt: 8 Sayı: 11
2 NİSAN 2008 ÇARŞAMBA

Hazırlayan: Ali IŞIK
aliisik@merhabagazetesi.com.tr

Konya Kültür Hadimi

Mehmet Ali Uz

ÖZEL SAYISI - II -

Teşekkür

Herhalde Toplumda en ulvî duyguların başında vefa duygusu gelir. Bir edebiyat tarihçimizin de ifade ettiği gibi, vefa duygusu olmayan, kadir kıymet bilmeyen toplumlar değer yetiştiremez, değer yetiştiremeyen toplumların da uluslar arası camiada kıymetleri olmaz.

Konya Aydınlar Ocağımız yıllardan beri bir taraftan kültürel faaliyetlerde bulunurken, bir taraftan da yaşayan-yaşamayan değerlerimizi unutturmamaya, gayret gösteriyor.

Bu arada fakiri de unutmadılar ve bu geceyi tertip ettiler. Bu güzel geceyi hazırlayan ve dostlarımızla bizi bir araya getiren Konya Aydınlar Ocağı'nın değerli başkanı Dr. Mustafa Güçlü Beye ve değerli yönetim kurulu üyesi dostlarıma sonsuz şükranlarımı arz ediyorum. Bu vesileyle fakir için salonlarını açan KTO yönetimine de çok teşekkür ediyorum.

Yine gecenin ve benimle ilgili Akademik Sayfalar'ın hazırlanmasında emeği geçen başta değerli kardeşim Merhaba gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Arslan Beye, değerli mesai arkadaşları Rifat Tankut, Ahmet Göçerçi Beylere ve Züleyha Hanıma ve bütün gazete çalışanlarına, değerli dostum Ali Işık Hocama, Benimle ilgili Akademik Sayfalar'da biri birinden güzel yazılar kaleme alan ve burada konuşmalar yapan, mesaj gönderme lütfunda bulunan can dostlarım Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, Prof. Dr. Haşim Karpuz, önceden belirlenmiş kendi toplantılarını iptal ederek hem onur geceme katılıp hem de fakir için yazı kaleme alan SÜSAM Başkanı Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ Hocama, Halit Güler, Ahmet Köseoğlu, Kamil Uğurlu, Hasan Özönder, İbrahim Dıvarcı, Mustafa Sinan Ümit, Abdullah Uçar, Özgen Küçükkoner, İhsan Kayseri, Bekir Şahin ve Ahmet Uçar Beylere, güzel ve duygulu yazıları ile beni onurlandıran değerli bayan yazarlarımızdan Hüzeyme Yeşim Koçak ve Nezahat Bekleyiciler Hanımefendilere ve daha adını saymadığım diğer bütün dostlara, gecemizi şerefliendiren siz kıymetli hazirûna da şükran borçlu olduğumu ifade etmek istiyorum.

Değerli dostlar!

Bugün de adı çok geçen Akademik Sayfalar üzerinde de kısaca durmak istiyorum. Akademik Sayfalar Mustafa ve Süleyman Alagöz

kardeşlerin ve değerli yazar arkadaşlarımızın gayretleri ile 1998 yılından itibaren Konya Postası'nda çıkmaya başladı. İlim ve kültür camiasında büyük kabul gördü Burada üç yıl devam etti.

Mustafa Alagöz Beyin gazeteyi 2001 yılında devretmesi sonunda Akademik Sayfalar'ın neşrine iki yıl kadar ara verildi.

2004 yılında Mustafa Arslan Beyin istek ve gayretleri sonunda yeniden ve Merhaba gazetesinin kültür eki olarak neşrine devam edildi. Bugün Akademik Sayfaların sekizinci cildi yayını sürdürmektedir.

Akademik Sayfalar, zaman içinde oluşan zengin yazar kadrosu ve Mustafa Arslan Beyin gayretleri ile bugünkü şekline gelmiş bulunmaktadır. Emeği geçen herkese ve yazar kadromuza teşekkür ediyorum.

Değerli dostlar!

Tahdisi nimet olarak söylemekte mahzur görmüyorum. Akademik Sayfalar gibi sekiz cilde ulaşan bir kültür eki, bugüne kadar sadece Konya'da değil, Türkiye'de hiçbir gazete tarafından verilmemiştir.

Toplumlar millî ve manevî kültür değerleri ile yaşar, yine bu değerleri ile ayakta kalır. Aydın insanların vatan ve milletlerine, yeni yetişen nesillere borçları vardır. İşte bizler de borcumuzu bu şekilde ödemeye çalışıyoruz. Borçlarını bir şekilde ödemeye çalışan ve karşılığında hiçbir şey beklemeyen bu necip insanların gayretlerini takdirle karşılıyorum. Himmetleri var olsun diyorum.

Sevgili dostlar!

Bugün aramızda olmayan Konya Aydınlar Ocağı mensubu dostlarım Dr. Mustafa Akın ve Prof. Dr. Sedat Temur Beyleri rahmetle anıyorum. Ruhları şad olsun.

Can dostlarım hakkımda güzel şeyler söylediler ve yazdılar. Hüsn-ü zanda bulundular. Değerli dostum Hasan Özönder Bey, benim için "iyi bir baba, iyi bir dede, iyi bir kayınpeder, ve iyi bir dost" demişti. Çocuklarım torunlarım, damatlarım, hısımlık münasebeti kurduğum insanlar, hele dostlarım o kadar mükemmel insanlar ki, bana sadece onlara lâıyk olmaya çalışmak kalıyor

Hepinize sonsuz sevgi ve saygılar...

MEHMET ALİ UZ VE DOSTLARI

Prof. Dr.
Saim SAKAOĞLU

[Yeni neslin onu bir hukuk adamı olmaktan çok bir kültür adamı olarak tanıdığı muhterem dostum Mehmet Ali Uz ve bazı eserleri hakkında daha önce beş yazı kaleme almıştım. Bu yazıların künyeleri yazımızın sonunda verilecektir. Bu yazımızda ise onu farklı bir yönüyle, dostları aracılığıyla tanıtmaya çalışacağım. Adlarını vermeyeceğim bu sadık dostların kimliklerini sizler kolaylıkla bulabileceksiniz.]

Uz dostumla tanışmamızın üzerinden en az 30-35 yıl geçmiş olmalı. Ortak dostumuz merhum Prof. Dr. Harun Tolasa ile onu yazıhanesinde ziyaretimizin yılı, galiba 1970'in çok önceleri olmalı... Ama o, bu tanışmamızı bir türlü hatırlayamadı. İşte, onunla ortak dostlarımız, arkadaşlarımız böyle unutulmuş hatıraların arkasına saklanan güzel insanlardan seçilecektir.

Onun en vefakâr dostu bir üniversite hocasıdır. Uzun yıllar birlikte üniversite öğrencilerine, fedakârlık diyebileceğiniz bir sabırla ders vermiştir. Gerçi ne öğrenciler ne de hocaları onun bu fedakârlıklarını fark edebilmişlerdir. Ama o yılmadan, haftada birkaç saat de olsa, kar kış demeden üniversitenin yolunu tutmuş, ışığını saçmaya devam etmiştir. Yalnız son yıllarda o arkadaşı ortalıklarda görünmez oldu. Belki o şimdilik bilinmeyen bir "umman" dadır.

Onun daha eski dostlarından biri de yine bir eğitici-öğreticidir. O da, bir öğretim kurumunda yıllarca, ede-

biyat başta olmak üzere çeşitli kültür derslerini vermiştir. Özellikle 'Gece' diye adlandırılan bu eğitim-öğretim saatlerinde onun hangi fedakârlıklarla bu dersleri verdiğini ancak 'damdan düşenler' anlayabilir. Ancak bu dostuyla araları açılmadı da araları açıldı. O, kim bilir şimdi hangi köşede ihtiyarlık dönemini yaşamaktadır. O yaşlarda onca fedakârlıklar elbette bir eğitici-öğreticiden pek çok şeyi alıp götürcekti. Öyle de oldu...

Onun çevresindekilerden birisi ise meslektaşydı, bir hukukçuydu. Gerçi o, "Adamı ipten alıp ipe götürmemişti", ama yine de haklının yanında olmuştur. Hatta bir haksızda var olabilecek küçük haklılıkları bile ihmal etmemişti. Ancak bu dost çok yorulmuştu. "Artık yeniler çoğaldı, ben biraz dinleneyim." diyerek köşesine çekilirken Baro levhasından adını da sildirmişti. Ancak ondaki bu hukuk aşkı yıllar sonra ortaya Konya Barosu'nun tarihçesiyle ortaya çıkıverecekti.

Dostlarımız bazen çocuklarının sayısı ile anılırlar; hatta bu anılma sayısı ile çocuklar arasında bir de bağ kurabilir. 'Beş kızlar' diye andığımız iki aile dostumuzun olduğunu elbette bilemezsiniz, hatta onun bir dostunun üç kızı olduğunu da bilemeyebilirsiniz. Üç kızını da en iyi şekilde yetiştiren dostu, sayın Uz'a örnek olmuştur. İki kız babası olarak babaların vefakârlıklarını, fedakârlıklarını bilmez miyim? O ise üç kızıyla elbette benden daha çok öğünmeye hak kazanmıştır.

Onun dostlarından biri ise tabiat

âşıkıdır. Zamanı gelince elinde kese-riyle, beliyle bıçkısıyla güzelliklerin arasına dalar, onlardan yeni güzelliklerin doğması için çabalar. En sevdiği şeylerin başında ise yetiştirdiklerini dostlarıyla paylaşması gelir. Hele hele, mevsimi gelince dostlarını kara dut yemeğe çağırması, ihlamur toplamaya davet etmesi, sayın Uz'un vefakâr arkadaşının vazgeçilmez özelliklerinden biridir. O, daima 'Veren el' olmayı tercih etmiştir. Arkadaşı Uz da bunu çok iyi bilmektedir.

Uz dostumuzun yakın arkadaşları arasında geleneklerine bağlı, yeri gelince ataları gibi yaşamasını bilen biri de vardır. Kış aylarında bir defa dostlarını evinde ağırlar, onlara genevir helvası ikram eder. Uz gibi bu satırların yazarı da bu helvayı çok sever. Genevir'i, hele hele helvasını bilmeyen gençlere bu konuyu anlatmak artık sayın Uz ile arkadaşına kalmıştır. O helvaların hatırı çoktan 40 yılı aşmıştır bile.

Bu vefakâr dost, Uz'a olduğu gibi dünün meşhur ve meçhul kahramanlarına da hayrandır. Onlarla yaşarcasına onları anlatmanın dayanılmaz hazzını yaşamaya bayılır. Kolay mıdır bir Ladikli Ahmet Ağa ile, bir Mehmet Dede ile birlikte olmak. Bu arkadaşın bir güzel özelliği de kendi dedelerinin kimliklerini araştırmaktır. "Kimler-

miş, nereden gelmişler?" gibi sorular, pek çoklarının kulak asmadığı şeyler değil midir? Böyle az bulunur bir dostta sahip olmakla sayın Uz ne kadar övünse azdır.

Bir dostu daha var ki Uz'un, sormayın gitsin. Güzel derneklere hep onun adını görürsünüz. Yeşilay mı dediniz, o dost orada; Aydınlar Ocağı mı dediniz, o dost orada; Konya Kültür adamlarının derneği mi dediniz, o yine oradadır; ve daha niceleri... Uz, bu dostunu hiç yalnız bırakmaz, bu derneklerin kongrelerine birlikte giderler. O, kâh divanda başkandır, kâh denetleme kurulunda üyedir. Ancak dernekçiliği bilenler nasıl bir zorlu işe giriştiğini bilirler. Her ikisine de 'Kolay gelsin' demekten başka bir şey demek gelmiyor elimden.

Saymakla bitmez Sayın Uz'un dostları... Biz, ben günlük bu kadarını sayabildik. Siz isterseniz sayıya bin katına çıkarabilirsiniz.

Çok yaşayın sayın Uz ve dostları... Eşlerinizle, çocuklarınızla, damatlarınızla ve de torunlarınızla...

Aşağıya sayın Uz ile ilgili yazılarının künyeleri verilmiştir. Bunlarda ilk ikisi onun hayatını anlatan, son üçü ise eserlerinden üçünü tanıtan yazılardır.

"Mehmet Ali Uz", Konya Postası / Akademik Sayfa, 15 Şubat 2001, 6, 47-49.

"Portre: Mehmet Ali Uz", Yeni İpek Yolu, 20 (231), Mayıs 2007, 46-47.

"Mehmet Ali Uz: Konya Kültürüne Hizmet Edenler", TDK, 87 (626), Şubat 2004, 177-179.

"Ankaravî Mehmet Dede ve Mehmet Ali Uz", Merhaba / Akademik Sayfalar, 5 (28), 5 Ekim 2005, 273-274.

"Mustafa Ataman: 75 Yıllık Basın Evi", Yeni Konya / Kırk Ambar, 6 Ocak 1997.

Konya Aydınlar Ocağı'nın Onursal Başkanı ve Şeyh-ül Muharririni Mehmet Ali Uz Bey

Dr. Mustafa GÜÇLÜ
Konya Aydınlar Ocağı
Başkanı

Yüce Türk milleti, tarih sahnesinde yerini aldığı devirlerden beri kendi kutsal ve kültürel değerlerine bağlılığı nisbetinde şerefi ve haysiyetiyle, müstakil ve hür yaşamıştır. Ayrıca evrensel çapta vizyon ve misyon sahibi yöneticilerine kavuşunca da cihan hakimiyetini gerçekleştirmiştir. Böylece dünyaya nizam veren bu asil milletin, maalesef değerlerine bağlılıkta bir yozlaşma yaşadığı veya basiretsiz yöneticilerinin idaresine mecbur ve mahkum olduğu zamanlarda ise mağlubiyet ve hüsranlara da maruz kaldığı görülmüştür.

Ergenekon'a kaçışımız, Moğol hezimetleri ve Timur belası gibi tarihin bu acı hatıralarından bazıları milli hafızamızda öylesine derin izler bırakmışlardır ki hiçbir zaman unutulmamıştır. Fakat bu hezimetlerin ortak olan hususiyetinin maddi olması, dolayısıyla da tekrar ayağa kalkışımızın kolay olmasıydı.

Birinci ve ikinci hezimetlerden sonra Göktürkler ve Osmanlılar olarak tarihteki müstesna yerimizi tekrar alırken 1402 Timur belasından 50 yıl sonra 1453'de İstanbul'u fethedecek güce ulaşabilmiştik. Ama son 150 yıldır siyasi, askerî ve harsî olarak yaşadığımız bozgunlar, tarih boyunca bize musallat olan müsibetlerin tamamına eş değer olacak bir kemiyette, hem de tümüne rahmet okutturacak bir keyfiyeteydi.

İnsanlığın en hazin kıyımına maruz kaldığımız bu makus süreçte hem muhteşem Osmanlı'yı kaybetmiş, hem de Türk-İslam dünyası olarak ilk defa başsız kalmıştık. Adeta tesbihin ipinin kopması ile tanelerinin darmadağın olması gibi, sahipsiz olan İslam ülkeleri de emperyalist ve sömürgeci devletlerin ocağına düşmüşlerdi. Bu vaziyetten bir an evvel çıkabilmek için askerî, iktisadî ve harsî pek çok hamleler yapılırken kurtuluşumuzu kendi inanç değerlerimizde

ve kültür coğrafyamızda arayacağımız yerde, büyük bir aşağılık duygusuyla, müthiş bir mağlubiyet psikolojisiyle galip devletlerin vahşi kapitalist zihniyetinde aradık ve onların sefil toplumlarına benzemeye çalıştık.

Kıscacı tedavisi çok zor olan man-kurtlaşma hastalığına yakalanmıştık. Çinlilere esir düşen eski Türk savaşçıları maruz kaldıkları işkenceler sonucu bu hastalığa دچار olurlarken maalesef bizler ise önce aydınlardan başlayan ve sonra askerî ve mülki erkâna sıçrayan bu hastalığa gönüllü yakalanmıştık.

Yanlış istikamette giden bir süvarinin, atının küheylan olmasıyla hedefine varamıyacağı gibi yanlış siyasetler yüzünden necip Türk milleti de kendisinden beklenen hedefine, bir türlü varamamıştır. Muhteşem bir geçmişinin olması onun tek tesellisi olmuştur. Ama bir zincirin gücü en zayıf halkanın gücü kadardır. Osmanlı ve Selçuklu gibi güçlü halkalarının varlığı ile övünmek Türk zincirinin bugünkü gücünü artırmaya yetmemektedir.

Hız. Musa, Firavun'un zulmü altında köleleşmiş halkını yüzlerce mucize göstererek kurtarmış, fakat bir türlü devletini kuramamıştı. Çünkü Firavun'un gücü ve kudreti altında kimliği yozlaşmış bu halk öylesine yılmış ve

korkmuştu ki yeni bir düşmanla karşılaştıkları zaman: “Ya Musa, sen rabbinle birlikte git savaş, biz savaşamayız” diyebilecek kadar cesaretsiz ve haysiyetsiz bir haldeydi. Kendilerinden bir halt olmayacağını anlayan Hz. Musa, bu halkıyla Tih çölünde 40 yıl oyalandı. Firavunun gücünü ve zulmünü hatırlayanların azalması ile kendi inanç ve kültür değerleriyle mücehhez yepyeni özgür ve şahsiyetli bir nesil yetiştirdikten sonra ülkesine dönüp devletini kurabilmişti.

Kendi öz halkı içinde bile Hz. Musa'nın yalnız kalması, onun haksız olduğunun veya başaramayacağını göstergesi olmadığı gibi, Türk milletini son 150 yıllık makus sürecinde az da olsa haklı olduklarına ve başaracaklarına inanan bir avuç Türk aydını, o gün-bugün fert-fert cemiyet-cemiyet büyük azim ve gayretle bir taraftan global kültürün ezici ve büyüleyici hakimiyetine karşı diğer taraftan kendi kültürünü reddi miras edip batı kültürünü kutsayan içimizdeki mankurlara karşı Türk kültür savaşını devam ettirmektedir.

Küçücük ayakları ile hacca giden, karıncanın, oraya varamazsın ki diyenlere: “Hiç olmazsa yolunda ölürüm” dediği gibi Türk milleti olarak bugüne kadar istenilen netice alınmasa da epey mesafe aldığımız muhakkaktır.

- Hz. Musa'nın çölde yetiştirdiği kadro gibi şahsiyetli bir gençlik yetiştirmek için;

- Çinlilerin mankurlaştırıp kendi milletine karşı savaşmaya gönderdiği hafızasını kaybetmiş Türk savaşçısına çocukluğundaki ninnileri söyleyerek, kendine getiren Türk anası gibi çalışarak;

- Zalim Nemrut'un, Hz. İbrahim'i yakmak için hazırlattığı ateşi, minicik gagasındaki bir damla suyla sırf tavrını,

tarafını ve dostluğunu belli ederek söndürmeye gelen güvercin gibi tercihini kendi inanç ve kültür değerlerinde arayan, güçlü Selçuklu ve Osmanlı halkalarıyla övünürken mevcut Türkiye Cumhuriyeti halkasını takviye ederek, güçlü bir Türk zinciri oluşturmaya çalışan bu harekete, tehlikenin farkında ve mesuliyetinin şuurunda olan her idealist Türk gencinin katıldığı gibi, 1968’li lise yıllarımda katılmış, yaş ve tücrübe olarak önde olan ağabey ve hocalarımızın peşinden gitmeye başlamıştım.

O gün-bugün derken 40 yıldır büyük Türk kültür savaşının bana verilen küçük bir cephesinde, başka kim var, kimler gelecek demeden, gücümün yettiğince vazifesini yapmaya çalışan bir cephe kardeşiniz olarak, o günlerde hep önümde görmeye alıştığım ağabey ve hocalarımın çoğunu, bugün maalesef görememekteyim.

Bir kısmı toprağa kavuşmuş -mekanları cennet olsun-, bir kısmı toruna karışmış ve kabuğuna çekilmiş -Allah mutlu etsin-; ama bir kısmı da var ki, o gün de öndeydiler, bugün de öndeler ve yollarına davem etmektedirler.

Öğrenciliğinden bugüne kadar hayatının her safhasında hem Türk kültürüne, hem de Türk gençliğine karşı vazifesini yapmış olan bu öncü ağabeylerden birisi de saygıdeğer M. Ali Uz ağabeyimdir.

2002’ye kadar 10 yıl başkanlığımızı yapan ve hiç bir zaman unutulamayan vefakâr ve cefakâr ağabeyimize Konya Aydınlar Ocağı olarak 1 Şubat 2008 tarihinde yönetim kurulu kararı ile ocağımızın “önursal başkanlığı” ile “şeyh-ül muharririn” unvanı verilmiştir.

Ayrıca 29 Mart 2008 tarihinde “Türk halkiyatı ve harsiyatına hizmetlerinin 50. yılında bir şükürün gecesi yapılarak, kendilerine, sevgili ailesinin ve aziz dostlarının huzurunda bir plaket ve berat takdim edilerek, verilen unvanlar Konya halkına ilan edilmiştir.

Bu güzel sahneleri yaşayan ve bu bahtiyarlığa şahit olan birisi olarak, muhterem Onursal Başkanımız M. Ali Uz ağabeyime, fedakâr eşi ve sevgili aile fertleri ve aziz dostlarıyla Konfüçyus misali bahçesi çiçek, içi kitap dolu evinde daha nice yıllar Türk kültürüne hizmet etmesi temennisıyla sıhhat, afiyet ve mutluluklar dilerim.

Fisebilillah Bir Kültür Hâdimi: Mehmet Ali UZ...

Seyit KÜÇÜKBEZİRCİ

Konya Aydınlar Ocağı'nın “**Mehmet Ali Uz'a 50. Yıl Şükran Gecesi**” davetiyesi elime geçtiğinden bu yana, tam beş gün, Mehmet Ali Uz üzerine düşündüm. Yılların hayı huyu içinde hizmetlerini hep bildiğimizi zannettiğimiz Mehmet Ali Uz; salim bir kafa ile değerlendirildiğinde, gerçekten “**şükran**” borçlu olduğumuz işler yapmış elli yıl boyunca...

Uz'u değerlendirirken; Konya'da, Cumhuriyet Tarihi'nin 85 yılında, Konya sevdasına tutulmuş onlarca “büyük insan” zihnimden geçti peş peşe. Mahzar Babalık, Sivaslı Ali Kemalî, Hacı Veyiszade Mustafa Efendi, Muhlis Koner, Mehmet Ferit Uğur, İbrahim Hakkı Konyalı, Veli Sabri Uyar, Ahmet İzzet Koyunoğlu, Mehmet Önder, Selçuk Es, A. Sefa Odabaşı... “Fisebilillah” anlayışı, altın hizmet yolunun “hâdim”leri... Mehmet Ali Uz da bu “**Fisebilillah altın hizmet zinciri**”ne eklenmiş bir “**Konya çocuğu**”, bir “hayırlı evlât”...

Konya Aydınlar Ocağı, Merhaba gazetesi Akademik Sayfalar özel eki ne güzel etmiş “**50. Yıl Şükran Gecesi**” hazırlamakla... Maddî, mânevî çok şeye ihtiyacımız var, biliyoruz; ama bunların en başında da çoktan unuttuğumuz “**kadir-kıymet bilirlilik**”i ihya etmemiz, “**vefa**” duygusunu canlandırmamız gelir...

Çok alındığım, çok içerlediğim iki söylem okumuştum Batı kaynaklarında... Birinde: “Şarkın hafızası yoktur” deniyordu; diğesinde: “Şark kadir-kıymet bilmez” deniyordu. Öfkeniz geçince hak veriyordunuz; hatta hayıflanıyordunuz. Biz, muhteşem kültür birikimlerimizi, binlerce yılda oluşmuş

rafine değerlerimizi çok zaman ıskalamadık mı? Altını verip pul almadık mı?..

Çok şükür, son yıllarda güzel şeyler oluyor Konya'da; “kadir-kıymet bilirlilik” babında, “vefa” babında...

Dönelim yazı konumuz Mehmet Ali Uz'a...

Mehmet Ali Uz'un yaşamı iki büyük eksen etrafında toplanır: Birinci büyük eksen “**Cemiyet Adamlığı**”, ikinci büyük eksen “**Kültür Adamlığı**”...

“Cemiyet Adamı” Mehmet Ali Uz, en güzel on yıllarını derneklerde, vakıflarda hizmete hasretmiş... “Kültür Adamı” Mehmet Ali Uz, artık bir “**Konya Klasiği**” olan **Akademik Sayfalar**'ı 8. cilde ulaştırmış. Her haftanın Çarşamba günü de bir fasikül ekliyor. Yayımlanan 21 kitap, yayıma hazır 3 kitap... Fikir, sanat, kültür üstüne yüzlerce makale, yüzlerce köşe yazısı, konferans, söyleşi...

Çok önemli bir yönü daha var Mehmet Ali Uz'un: O bireysel sanat yapmayı, kişisel bilim yapmayı ön planda tutmadı. Asıl ön planda tuttuğu, Konya'da yaşayan bütün bilim, sanat, kültür adamlarının ürünlerini gün ışığına çıkartmak çabasıydı. Dahası bütün eli kalem tutanları da bu çabaya teşvik edip, herkesi bu hayırlı işe koşturdu. Başkalarının yazılarına kendi yazılarından çok sevindi. Kendini hep ikinci, onuncu planda tuttu. O, “**Konya Kültür Hâdimi**” olmayı gerçekten hak etti.

Mehmet Ali Uz'a, Mehmet Ali Uz'lara daha çok ihtiyacımız var...

Ömrün çok olsun Mehmet Ali Uz.

Prof. Dr. Yusuf
KÜÇÜKDAĞ

GERÇEK DOST AVUKAT MEHMET ALİ UZ

Hocam M. Ali UZ'la tanışmam, 1966-1967 yıllarına kadar gider. Ben İmam-Hatip Okulu'nun orta kısmında öğrenci iken "Kanun Bilgisi" dersimize geldi. O zaman genç bir avukat idi. Kendisinden çok etkilenmiştim. Çünkü o da İmam-Hatip Lisesi mezunu olarak lise fark derslerini verdikten sonra Hukuk Fakültesi'ne girmiş ve buradan mezun olmuştu. Ben de aynı yolu takip edersem o zaman İmam-Hatip çıkışlıların gittiği tek yüksek okul durumundaki Yüksek İslâm Enstitüsü dışında üniversiteye gitme şansını yakalayabileceğimi düşünmeye başlamıştım. Öyle de oldu...

Üniversite yıllarım, arkasından öğretmenliğimin bir kısmı Konya dışında geçtiği için M. Ali Bey'le 10 yıla yakın görüşmemiz olmadı. Asker dönüşü 1980'de Konya Gazi Lisesi'ne tarih öğretmeni olarak atandım. Bu sırada fazla temasımız olmadı. Arada bir karşılaştığımızda öğretmen-öğrenci resmiyeti içinde sadece hâl hatır

soruyorduk. Selçuk Üniversitesi'ne İnkılâp Tarihi okutmanı olarak 1984'te geçtim, Mühendislik - Mimarlık Fakültesi'nde derse girmeye başladım. O da aynı fakültede Hukuk Dersleri veriyordu. Hemen her hafta görüşüyorduk. Benim üniversiteye geçmemden dolayı çok sevindi. Onun en büyük özelliği öğrencilerini belli yerlerde görmekten mutlu olmaktı. 1983'te başladığım yüksek lisans, 1986'da başladığım ve 1989'da bitirdiğim doktora sırasında **Yeni Meram Gazetesi'**nde yazdığım araştırma yazılarım dikkatini çekiyor, hemen her görüşünde yazma konusunda beni teşvik ediyordu. 1992'de Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde Yrd. Doçent olarak başlamam, onu ne kadar mutlu etti bilemezsiniz. Adeta bir baba gibi benim akademik hayatımdaki bu gelişmeyi şevkle karşıladı. 1994'te **Vezir-i Azam Pîri Mehmed Paşa**, aynı yıl içinde (Caner Arabacı ile birlikte yazdığımız) **Selçuklular ve Konya** adlı kitaplarım çıkınca **Konya Postası'**ndaki köşesinde beni teşvik ve onore eden bir yazı yazdı. 1995'te **II. Bâyezid, Yavuz ve Kanûnî Devirlerinde Cemâli Ailesi**, arkasından (1996) **Armutlu** kitaplarımın neşredilmesi üzerine beni okurlarına tanıttı. Artık kendisiyle daha çok sık görüşüyor, Konya'da bir araya getirmeye çalıştığı yazar-çizerlerin yanında mutlaka beni de görmek istiyordu. Hiçbir menfaati olmadığı halde başta Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU olmak üzere birçok

akademisyeni **Konya Postası**'nda yazı yazmaya teşvik ediyordu. Bunları aynı zamanda başkanı olduğu Konya Aydınlar Ocağı'nda hafta sonlarında bir araya getiriyor, Türk kültürü, özellikle bu kültürün ana merkezlerinden olan Konya'ya yönelik faaliyetler yaptırmaya çalışıyordu. Onun başkanlığı sırasında Konya Aydınlar Ocağı, Konya âşığı aydınların bir araya geldiği mektep olmuştu.

Uz Hocam, kendisi hiç durmuyor, **Konya Postası**'nda ek olarak çıkardığı **Akademik Sayfa**'da bizim de kültür yazılarımızı yayımlıyordu. İlerlemiş yaşına rağmen hiç durmuyor, sürekli üretiyor, günlük yazıları dışında yeni kitaplar hazırlayıp yayımlıyor, özellikle Konya ve Konya kültürünü okuyuculara aktarmaya çalışıyordu. Şu anda her çarşamba günü **Merhaba Gazetesi**'nde ilave olarak çıkarttığı **Akademik Sayfalar**'la Konya'da önemli bir kültür ortamının oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Siyasi görüş ayrımı yapmadan burada eli kalem tutanların yazılarına yer vererek, **Akademik Sayfalar**'ın çevresinde bir kadro oluşturmakta, gençleri de bu kadroya almaya çalışmaktadır.

Görüş alış verişine son derece önem veren Uz Hocam, **Akademik Sayfalar**'da yazarları yıl başlarında **Merhaba Gazetesi**'nde toplayıp yeni yılda yapılacakların tartışılmasını sağlar, burada alınan kararları uygulamaya çalışır. Onun gayretleri sonucu **Akademik Sayfalar**, bugün Konya'da önemli bir kültürel boşluğunu doldurmaktadır.

M.Ali Uz Hocam, yayın hayatı dışında Konya'da akademik bir ortamın oluşmasına da öncülük etmektedir. Her üç haftada bir pazar akşamı, kendisi başta olmak üzere Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU, Dr. Hasan ÖZÖNDER, Yrd. Doç. Dr. Caner ARABACI, Dr. Nuri Ahmet SEZER, Konya Bölge Yazmalar Müdürü Bekir ŞAHİN, İnş. Müh. Ali NALTEKİN ve bendeniz, bir araya gelip Konya'da meydana gelen kültürel gelişmeleri konuşur, daha neler yapabileceğimizi tartışırız.

Gençlerin M. Ali Uz Hocamdan alacağı çok şey var. Başta onun azmi gelmektedir. Keşke herkes onun gibi azmedip işini hakkıyla yapsa. Türkiye, çok kısa zamanda dünyanın en güçlü ülkesi olur. Sayın Hocama sağlıklı uzun ömürler dilerim.

Aczimin Giryesi

Altın kalpli adam

Dünyada her insanın tabiatı farklıdır
Kimi ilme, kimi eğlenceye meraklıdır.
Ne mutlu o kültür sevdalısı yığde ki
Mehmet Ali Uz Bey gibi altın yüreklidir.

Ahmet Sevgi

**Prof. Dr. Mustafa
UZUNPOSTALCI**
S.Ü. İlahiyat Fak.
Emekli Öğr. Üyesi

ÖMRÜ GÜZEL İŞLER YAPARAK GEÇİRMEK

29 Mart 2008 akşamı Sayın Mehmet Ali Uz için yazı hayatında elli yılını doldurmuş olması münasebetiyle bir kutlama gecesi tertip edildi. Geceyi tertip eden Aydınlar Ocağı Konya Şubesi idi. Hiç şüphesiz Aydınlar Ocağı Konya Şubesi böyle bir gece tertip etmekle büyük bir kadirşinaslık örneği vermiş oldu. Kendilerini can u gönülden kutluyorum ve bunun başka kurum ve kuruluşlar için de örnek olmasını diliyorum. Zira atalarımızın söylediği gibi “müşterisi olmayan meta' zayıdır”. Böyle bir gecenin tertip edilmiş olması işte onun bugüne kadar yapmış olduğu çalışmaların boşa gitmediğini gösterdi. Yani yaptığı çalışmalar ve yazdığı yazıların bir yankı bulduğu ve sunduğu emtianın alıcılarının var olduğu bizzat kendisine hayatta iken söylenmiş ve ispat edilmiş oldu.

Böyle bir toplantı yalnızca geçmiş hizmetlerin takdir edilmiş olduğunu göstermekle kalmaz; hiç şüphesiz bundan sonraki yapacağı hizmetlerde de kişi üzerinde bir doping etkisi yapar. Çünkü “marifet iltifata tâbidir”.

Her ne kadar O, bugüne kadar yapmış olduğu hizmetleri başkalarının kendisine yapacakları iltifatı düşünerek vermiş olmasa da iltifatın, en azından ben, böyle bir tesiri olacağını düşünüyor ve özellikle de olmasını istiyorum. Aklında olup da Sayın Mehmet Ali Uz'un henüz teşebbüs edemediği bazı yazılarına bu toplantının kendisine bu konuda sevk verici bir unsur olmasını diliyorum.

Rahmetli Hocam Celâleddin Ökten (Meşhur Celâl Hoca) şöyle derdi: “İnsan takdire âşıktır”. Gerçi, inanmış bir insan olan Sayın Mehmet Ali Uz, yapmış olduğu işleri başkaları takdir etsin, diye yapmayacak ve yalnızca “Yüce Yaratıcı” tarafından takdir edilmesini bekleyecek kadar temiz bir ruha sahiptir. Ancak diğer taraftan, arkadaşları ve takdir edenleri olarak bizlerin böyle bir görevi bulunduğu da bir gerçektir. Bu sebeple de kendisinin, bu toplantının böyle bir düşüncede olan arkadaşları ve sevenleri tarafından

kendisine besledikleri takdirlerini iletmelerine bir vesile teşkil etmiş olduğunu düşünerek değerlendirmesini rica ediyorum. Yani karşılıksız vermiş olduğu hizmetlerine muhatap olan, bunlardan bugüne kadar yararlanan ve bundan sonra yararlanacak olanların da bir vefa borcunun bulunduğu muhakkaktır. İşte bu toplantı ve takdirler bu düşüncenin eseridir, diye düşünülmelidir.

Ben burada Sayın Mehmet Ali Uz'la elli yedi sene öncesine dayanan arkadaşlığımızın verdiği cesaretle kendisini böyle bir hizmet vermeye sevk eden âmillerin ne olabileceği konusu üzerinde durmak istiyorum. Bu hususların bütün okuyucuları tarafından bilmesi gerektiğini de düşünüyorum.

Evet, bizim tanışmamız ve arkadaşlığımızın başlamasının üzerinden elli yedi yıl geçmiş bulunuyor.

1951 yılında Türkiye çapında yedi vilâyette birer İmam-Hatip Okulu açılmıştı. Bu okullardan biri de Konya'da açılmıştı. Hem de o yıl normal olarak ders yılı başladıktan sonra. Tedrisata da Aralık ayında başlandı. Hem de dıştan bakanların asla bir okul olacağına ve olduğuna inanmayacakları bir binada. 280 öğrencisi bulunan bir okul. Tavan arası bile sınıf olarak kullanılan bir okul. İki kapılı sınıfı bulunan; ders esnasında dersle ilgisi olmayan kişilerin birinden girip diğerinden çıktığı, dolayısıyla kısa yol olarak kullandığı sınıfın bile bulunduğu bir okul.

İşte böyle bir okulun C şubesinde yer alan ben, sonradan sınıf arkadaşı olarak yedi yıllık tahsil hayatımızı birlikte aynı şubede sürdürdüğümüz, Sayın Uz'la tanışmıştım. Daha doğrusu ikimiz birbirimizi tanımıştık.

Bu başlangıcın enteresan olan tarafı, o yıl bu okula kayıt yaptıran bütün öğrencilerin ilkokuldan sonra tahsil hayatına devam etmeyen, etmeyecek olan öğrencilerden oluşması olduğu gibi, ikimizin de ilkokuldan sonra artık tahsil hayatımızı noktalamıştık bir anda yeniden başlaması olmuştu. Bu başlangıçta ikimiz de birbirimizle aynı sınıfta

karşılaşmış ve artık orta ve lise tahsilini aynı şubede okuyan ve tamamlayan iki arkadaş olmuştuk. Çünkü bilindiği gibi, Sayın Uz, 1935 doğumludur; bu okula başladığında da ilkokulu bitireli dört yıl olmuştur. Eğer daha o yıldan itibaren okumak isteseydi veya ebeveyni onu okutmak isteselerdi İmam-Hatip Okuluna başladığı yıl, lise ikinci sınıfa geçmiş olacaktı.

Buradan şöyle bir netice çıkarabiliriz: M. Ali Uz'un "Mehmet Ali Uz" olmasını sağlayan birinci âmil, Konya'da bir İmam-Hatip Okulunun açılmış olmasıdır. Şöyle de diyebiliriz: Eğer Türkiye'de ve hele de Konya'da bir İmam-Hatip Okulu açılmış olmasaydı bugün yazarlık hayatında elli yılını tamamlamış velût bir yazar olarak Mehmet Ali Uz'dan bahseder olmayacaktık.

Şu hususu hemen belirtmeliyim ki, dışarıdan bakılınca asla bir okula benzemeyen bizimza mukabil, bizlere ders vermeye gelen; gerek meslek dersleri ve gerek kültür dersleri hocalarımız şehrimizin en güzide ve seçkin hocaları idiler. Bu durum yalnızca ilk seneye mahsus olmayıp yedi yıl boyunca sürmüştür. O günleri hatırlayanlar benim bu sözlerimi bir iddia olarak görmeyecek ve hakikatin bir ifadesi olarak değerlendirecektir. İsteyen Sayın Uz'un "Konya İmam-Hatip Okulu İlk Mezunları" adlı eserine bakarak değerlendirebilir.

Çeşitli düşünce ve beklenti ile gelip kaydolmuş 280 öğrenci ile açılan ve altı şube olarak tedrisata başlayan okulumuzun öğrenci sayısı, ikinci senesinde yalnızca üç şube teşkil edecek bir seviyeye düşmüştü. Son sınıfa geldiğimizde de bu sayı 49 öğrenciye inmişti ve ancak bir şube olabiliyordu. Bu durum benim ne demek istediğimi anlatmaya yetecektir, sanırım.

İşte bence Sayın Uz'un bu okulu bitirip yüksek tahsiline devam edebileceği bir fakülte veya yüksek okul bulunmadığı için lise farklı ders imtihanına girmesi ve girdiği bu imtihanında üç yıllık müfredattan sorumlu tutulmasına rağmen imtihanı başarıyla tamamlayarak "genel lise diploması" alıp Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine kaydolarak buradan mezun olup hayata atılmasında ve bugünkü noktaya ulaşmasında diğer bir âmil olmuştur.

İmam-Hatip Okulunun Türkiye çapında ilk ve özellikli olması, biz öğrencilerin de iyi yetişebilmemiz için bütün hocalarımızın titiz davranmaları ve bizi böyle bir duruma şartlandırmaları da ayrı bir etken olmuştur.

Her ne kadar bazı öğretmenlerimiz bize ilimle dinin bir arada bulunamayacağını; bu sebeple de dindar olan bir kimsenin iyi bir ilim adamı olmasının mümkün olmadığını söylemişlerse de bu görüş geçen yıllarda çürüten bir önemsiz görüş olarak kalmıştır. Diğer bir ifade ile İmam-Hatip Okulu mezunları çeşitli dallarda yetişerek bu iddianın aksini ispat etmişlerdir.

Bu konuda şöyle bir anekdotu burada nakletmek istiyorum. Birinci sınıfta iken Matematik öğretmenimiz (öldüyse Allah rahmet eylesin) İbrahim Bey, M. Ali Beyi tahtaya kaldırmıştı. Konunun nasıl geldiğini hatırlamıyorum; bilgi ile halledilecek bir konu, bir problem üzerine: "Artık bu konuyu dua ederek halledersen" gibi bir ifade de bulunmuştu da Uz, bunun bilgi ile çözüleceğini söylemişti. Tabii öğretmenimiz, sanırım böyle bir soruyu bizi denemek için sormuş olmalı ki, verilen cevaptan memnun olmuştu.

Bir başka hatıra: Yıl 1958 ve biz son sınıftan mezun olabilmek için bitirme imtihanlarına giriyoruz (o yıllarda ilkokuldan liseye kadar -lise dâhil- bütün okulları bitirirken bir komisyon tarafından imtihanlar yapılırdı). Henüz birkaç dersin imtihanına girmiştik ve birkaç gün sonra da "Türkiye Cumhuriyeti Tarihi dersi" imtihanı vardı. O yıllarda her dersin kitaplarını her zaman bulmak mümkün olmazdı ve Sayın Uz'da da bu dersin kitabı yokmuş. Kitabın fiyatı üç veya üç buçuk lira idi. O: "Eğer bulsam bu kitabı beş liraya alacağım" dedi. Ben de hemen ver beş lirayı, diyerek kitabı uzattım. O da kitabı sarılarak beş lirayı verdi. Ben bir kabadayılık yaparak kitaptan olmuştum ama o yaptığı atakla kitap sahibi olmuştu. Yani ikimiz de kendimizi ağzımızdan çıkan sözle bağlamıştık ve söylediğimiz sözü geri alamamıştık.

Samimi, sevecen, diğerkâm, çalışkan, memleket sever, bütün insanların Allah'ın yaratmış olduğu kulları olduğu bilinciyle yetişen M. Ali Uz'dan verdiği hizmetlerde fedakârlık ve feragat örneği olmanın ötesinde bir düşünceyle hayatını bugüne kadar sürdürmesi beklenemezdi. Bu onun günlük hayatı ve tercihi; ruhuna işleyen bir ahlâki olmalıydı. Nitekim öyle de oldu.

Kendisine daha nice verimli, sağlıklı, başkalarının (dost ve düşman) dua ve desteklerini alacak faydalı hizmetler vermesine sebep teşkil edecek uzun ve huzurlu ömürler diliyorum.

Reyhan TTNC
Kızı

Babam Mehmet Ali Uz

Babam bir fikir ve dava insanı. Elinden geldiğince düşüncelerini uygulamaya koymuş, hayatının her döneminde, toplumun o anki yapı ve ihtiyaçlarına göre bir aksiyoner hareketin içinde olmuş, çoğunlukla da lider kadrolarında mücadelesini vermiş,

idealist bir insan. Her zaman içtimai ve millî meseleleri dert edinir; gençliğimiz üzerinde oynanan oyunlar, onların sahipsizliği, güzel Türkçemizin bozulması onu en çok üzen konulardır.

Bu idealist fikir yapısından dolayı asıl mesleği olan avukatlığı fazla icra edemedi. Zaten onun madde ile de pek işi olmadı.

Babam ilköğretimden üniversiteye kadar, eğitimin bütün basamaklarında hocalık yaptı. Üniversitede ders verdiği dönemlerde; kampusun uzak olduğunu, kendisini bu kadar yormaması gerektiğini söylediğimizde, "Bütün gayem gençlere millî ve manevî konularda bir şeyler verebilmektir" derdi.

Yeşilay Başkanlığı görevini de en çok, okullarda bazı âfetleri çocuklara anlatabilmek, onları bunlardan vazgeçirmek, gelecek nesillerimizi zararlı alışkanlıklardan koruyabilmek amacıyla uzun süre devam ettirdi.

Konya, tarih ve Allah dostlarına olan sevdası babama yeni bir ufuk açtı. Konya'da yaşamış büyüklerimizi uzun süre araştırdı, yazdı. Ve yazmaya da devam ediyor. Çünkü onun her anı bu işlerle uğraşmakla ve çalışmakla geçiyor. Kendisi âlim dedelerinin yüzünü ağartan bir torun. O da kendi halefinin torunları içinden çıkmasını arzu ediyor. İnşallah dileği gerçek olur da, içlerinden biri, arşivini ve büyük kütüphanesini değerlendirerek kültürel mirasına sahip çıkar. Bu yönüyle Peygamber Efendimizin bir sünneti babamda tecelli ediyor. O'nun nesli kızı vasıtasıyla seyyit ve şeriflerle zamanımıza kadar intikal etmişti. Babamda da öyle oldu. O, biz kızları için ör-

nek bir insan... Sıkıntı ve çözümemiz gereken bir problemimiz olduğunda ilk başvuru kaynağımızdır. Torunları için de özel bir büyükbabadır. Yazın Meram'daki bahçeli evde birlikte olmak en büyük zevklerimizdendir.

Babamın başka bir yönü de nüktedan oluşudur. Her olaya ve söze göre muhakkak bir fıkrası veya nüktesi vardır. Misafiri sever ve en güzel şekilde ağırlamak ister. Geleneksel Konya misafirperverliğine sahiptir.

Onun enlerini saymamı isterseniz, kitap, çiçek ve hayvan sevgisidir derim. Orta okulda kurmaya başladığı kütüphanesi artık eve sığmayacak kadar genişledi. Durmadan eve kitap giriyor ama, onun bir tanesini dahi elden çıkarmaya gönlü razı olmuyor. Tabii İmam Hatip Okulunda ilk ansiklopedi setini almak için bir aylık öğle yemeği parasını feda eden bir insan, kitaplarına gözü gibi bakar ve onları çok sever.

Tabiat ve çiçek sevgisini, artık eski sağlığı olmasa da, Meram'daki bahçeli evde uğraşp didinerek gidermeye çalışıyor. Toprakla uğraşmak, çiçek yetiştirmek, meyve yetiştirip onları insanlara yedirmek babacığımıza güç ve kuvvet veriyor. Bir de ne kadar imkânsız da olsa muhakkak bir hayvan besler. Bu ya bir kedi, ya bir köpek, ya bir süs tavuğu veya tavşandır. Bunlardan biri elinin altında mutlaka bulunur. Bu arada annemin de eşsiz fedakârlık ve sabrını da ifade ederek hakkını teslim etmek isterim.

Babam hobileri ile rahatlasa da, asıl uğraşı yazmak ve araştırmaktır. Konya ve insanı için emeği geçen herkes onun kaleminden nasibini alır. Ölümünden sonra da hayırla yad edilip anılmalarına vesile olur. O insanlara olduğu gibi yaşadığı yere de vefalıdır. Belde-i muhayyereden olan Konya'nın her mahallesi, taşı, toprağı, tarihi, kültürü, mezarlıkları ve her şeyiyle ilgilenir, değer verir. Güzelliklerini ortaya çıkarmaya çalışır. Kaybolan özellikleri için de çok üzüdür.

Konya Aydınlar Ocağı'nda da uzun yıllar başkanlık yaparak kültürel

faaliyetlerde bulunmuştur. O dönemde tarihimiz ve yeni nesiller arasında köprü kurmak, onları da hizmet kervanına katmak için üniversiteli gençlere ve isteyen herkese Osmanlıca dersleri verdi Kendisi de hayatının hiç bir döneminde öğrenmekten geri kalmadı.

İnşallah sağlığı ve birkaç yıldır ortaya çıkan göz problemi ona engel olmaz da, son nefesine kadar yazmaya, okumaya ve çalışmaya devam eder.

Ben bunları babamın sağlığında yazabildiğim için çok mutluyum. Ona lâıyk bir evlât olabilmeyi istiyorum. Rabbim kendisine hayırlı uzun ömürler versin. Seninle gurur duyuyorum babacığım. İyi ki varsın!

Babam Mehmet Ali Uz

Çocukluğum yetmişli yıllarda sağ-sol kavgası içinde, anarşinin en yoğun olduğu dönemde geçti.. Birilerinin yazdığı senaryo ile sağdan ve soldan her gün bir çok insan vurulup öldürülüyordu. Bizim için zor günlerdi. Bu yüzden çocukluğum hep onu kaybetme korkusu içinde geçti. Seksen ihtilali ise ayrı bir sıkıntı idi. Onun siyasi kimliği yüzünden hayatına kastedilmemesi için dualar edip, Allah'a yalvarmadığım, göz yaş dökmediğim bir gecem dahi geçmedi. İhtilâl sonrası da olaylar tam durulmamıştı. O günlerde bir avukatın öldürülmesi endişeleri daha da artırdı. Babam her sabah işe girerken, "Akşama dönmeyebilirim hakkınızı helâl edin" diyerek vedalaşırken ömrümden kaç ömür gitti bilemiyorum. Ama Rabbim çok şükür o küçük kızın duaları ile onu bu günlere kadar

getirdi. İnşallah daha nice yıllar birlikte yaşamayı nasip eder...

O dönemde evimizde ilim, irfan ve edebiyat sohbetleri yapılırdı. Çocukken hanımlar tarafı çok ilgimi çekmezdi. Hep bu fikrî, edebî ve siyasi konuşmaların yapıldığı babamların tarafında oturdum. Konuşmaları hep merak ve takdir ile takip ederdim. Memleket meseleleri çok yoğun konuşulurdu. Osmanlı kültürü, vatan-millet sevgisi, edebiyat ve sanat aşkı, şiir tutkusu hep o zamanlar gelişti. Çocukluğumdan bu yana hep onu örnek aldım. Divan edebiyatını sevmeyi, kitap okuma zevkini hep ondan edindim. Kitapları ve kütüphanesi onun daima en kıymetli hazinesi oldu. Okurken kitaba saygı göstermeyi, adeta incitmekten korkmayı yine ondan öğrendim. Biz üç kardeş bu kıymetli hazineyi alabildiğimize faydalandık. Daha ortaokul sıralarında Cemil Meriç'i, Necip Fazıl'ı Erol Güngör'ü, Ahmet Hamdi Tanpınar'ı okuyup anlayabiliyor, eserleri üzerinde tartışabiliyorduk. Osmanlıca'ya da o dönemde başlamıştım.

Çocukluğumuzda ona ne zaman bir soru sorsak hiç düşünmeden hemen cevabını verirdi. Şu anda bizim çocuklarımıza yaptığımız gibi, "Git sözlüğe bak, ansiklopediye bak" gibi bir kolaycılık yoluna gitmezdi. Zaten bizde nerde o bilgi... Çünkü o, tıpkı bir ayaklı kütüphane idi. Dönem ödevlerimizi hiçbir yere bakmadan irticalen sayfalarca yazdırırdı. Biz

öyle arkadaşlarımız gibi kütüphane kütüphane dolaşmazdık. Hatta Karapınar'da noterlik yaptığı dönemde pek çok lise arkadaşımız dönem ödevleri olan fikrî ve edebî araştırmaları babama hazırlatırlardı. Allah onu başımızdan eksik etmesin hâlâ çocuklarımızın ödevleri için ona başvurur, ondan yardım isteriz.

Onun gibi bir insan bir daha dünyaya gelir mi bilmem...Öğrenmek ve öğretmek için bıkmayan usanmayan, gayretinden bir zerre eksilmeyen bir mefkûre adamı...Yetmişli yaşlarına rağmen Osmanlıca bildiği halde, daha da ilerletmek için "İleri Osmanlıca" kursuna gidip gençlerle aynı sırada oturup sertifika alan, bu günün zamanesi için, "garip" bir insan...Bir eski zaman insanı...

Tabii bütün bunlarla gururlanmak çok güzel... Onun kızı olmak bizi her zaman onurlandırdı. Ama aynı zamanda onun çocuğu olmak bir o kadar da zordu... Ona lâyük olamamak, ona yarar işler yapamamak kaygısı her zaman vardı. Onun herkes tarafından tanınıyor olması, zor zamanlar geçirmeme de sebep oldu. İşte küçük bir hatıra:

Bir gün orta üçüncü sınıfta idim. Ders boş geçiyordu. Sınıf başkanı gürültü edenleri tahtaya yazıyordu. Ben de yazılanların içinde ilk sıralarda idim. Birden içeriye müdür yardımcısı, Ahmet Saim Arıtan Hocamız girdi. Soyadlarımızı sordu. Benim soyadımı öğrenince, "Sen Mehmet Ali UZ'un kızı değil misin?" diye kükrediydi. Biraz ürkerek, biraz da utanarak kıpkırmızı bir hâlde "Evet" diyebilirdim. "Utanmıyor musun gürültü yapmaya, bir de Mehmet Ali Uz'un kızı olduğum için azarlanmıştım, gürültü yapma özgürlüğüm elimden alınmıştı.(!) Halbuki diğer arkadaşlara serbestti. O oldu bir daha gürültü yaparak babamın adına kara leke (!) getir-

medim. Şaka bir tarafa her dönemde lisede, hatta fakültede dahi, sırf onu mahcup etmemek için daha çok çalıştığımı, stajları bütünlemeye bırakmak daha cazip olduğu halde bırakmadığımı bilirim.

O dünyaya ender gelen insanlardan biri, nev-i şahsına münhasır bir insan... Fakülte yıllarımda emekli olacağım diye tutturdu. Sık sık "Allah beni Avukat olarak öldürmesin" diye dua ederdi. Müvekkillerinin haklarının kendisine geçeceğinden endişe ediyordu. Her nedense büyük ideallerle başladığı mesleğinden pek hazzetmedi. O zamanlar buna bir anlam veremezdim. Fakültenin bitimine yakın, "Artık mezun oluyorsun, bana ihtiyacın kalmadı. Emekli olunca yapacağım, kafamda tasarladığım pek çok şey var" dedi. Gerçekten de mesleğinin en verimli yıllarında, pek çok kişinin davasını vermek için peşinden koştuğu yıllarda emekli oldu. Ama şu an belki de o zaman tasarlamadığı, hayalinden bile geçirmedığı pek çok işe imza attı. Şimdi kitaplarını zevkle okuyoruz, ama onlar hiç de kolay yazılmadı. Kitap öncesi hazırlıklarını yakından bilirim. Günlerce âlim ve velilerin torunlarını bulmak için uğraştı. Saatlerce telefon başında bekledi. Fotoğraf ve belge topladı. Kabristan kabristan dolaşarak tek tek kabir taşlarını okudu. Sabahlara kadar göz nuru döktü. Sahifelerce yazının tashihlerini yaptı. Onu ne zaman

görsem, önünde kitaplar, dergiler, evraklar, hepsi de altları çizilmiş, karalanmış, notlar alınmış, kâh bilgi sayarının başında, kâh gazetelere gömülmüş vaziyette...

Bu yaşına rağmen öğrenmeyi ve öğretmeyi pek büyük bir iştiaqla yaptı ve bunu kendine büyük bir vazife addetti, Boş durmayı hiç sevmedi. Dinlenmesi de çalışmasından pek farklı değildi. Ya çim biçer, ya çiçekleri aktarır ya da bir fidenin dibini çapalar. Sanki boş durmak haram ona...

Torunları daha okumayı yeni sökmüşken bütün işine gücüne rağmen, onlara Kur'an-ı Kerim öğretti. Kırk hadisi metin ve manaları ile ezberletti. Divan edebiyatından onlarca seçme beyit öğretti. Onlar için ödüllü yarışmalar düzenledi. Böylece öğrenmeyi daha da zevkli hâle getirmeye çalıştı. Osmanlıca'yı hem kitap harfi, hem de rik'a olarak, merhum dostu Sedat Temur'un, "Osmanlıca'yı öğrenip de ne yapacaklar" lâflarına aldırmandan öğretti. Torunları için hep didindi durdu. Merhum Hacive-

yis Hocanın: "Pınarın başında susuzluktan ölecekler" şeklindeki acısının aynısını hep yüreğinde duydu. Kim Osmanlıca öğrenmeyi talep etti ise hiç geri çevirmedi. Çünkü o bu ülkenin insanlarını kültürden irfana davet eden günümüzün Cemil Meriç'i idi... Çünkü ilmin ne doğru düzgün talep edeni vardı, ne de soranı, merak edeni... Etrafına faydalı olabilmeyi hep kendine düstur edindi. Bu günlerde onu, o kıymetli kütüphanesini ve kitaplarını kimlere emanet edeceği endişesi sardı. İnşallah çocuklarımız bu kutsal emanete sahip çıkar da emeğini boşa götürmezler. Bizlere olduğu gibi hep torunlarına da örnek oldu. Bunu torununun dilinden daha iyi aktarabilirim.

Bir gün oğlum daha üç dört yaşlarında iken yanıma geldi: "Anne, biliyor musun, ben evlenmeyeceğim. Baba da olmayacağım" dedi. Meraklı gözlerle lâfın nereye gideceğini beklerken, dedesini kastederek, beni hem üzen hem de mutlu eden şu sözleri söyledi: "Ama ben büyükbaba olacağım." Kendimiz için üzüldüm. Çünkü bir ana-baba olarak ona iyi bir model olamamıştık. Eve yorgun argın geldiğimiz için olacak, onu dinlememiş, onunla ilgilenmemiş, belki de azarlamıştık. Ama babam onu dinlemiş, adam yerine koymuş, karşısına alıp onunla ilgilenmişti. Merhametli ve şefkatli idi. Yani insana değer veren iyi bir modeldi. Oğlum onun için büyükbaba olmak istiyordu.

İNŞALLAH, Allah çabalarının boşa gitmediğini ona da göstereyim. Onu başımızdan eksik etmesin. Daha nice uzun yıllar sağlık ve sıhhatle hizmetlerine devam etsin...

NOT: Mehmet Ali Uz Bey için dostlarından gelen yazıların çokluğu sebebiyle bu sayıda yer veremediğimiz yazılarla Mehmet Ali Uz Şükran Gecesi haber ve resimlerine 9 Nisan 2008'deki Üçüncü Mehmet Ali Uz Özel Sayı'mızda yer vereceğiz.